

Recenze vlhká a varující

Achtung, pozor! Varování pro ostatní harpagony! Nekupujte si knížku **Víta Erbana**, která se jmenuje **Velký vítr**! Je nerentabilní! Za víc než šedesát korun vám přinese nejvýš dvaadvacet minut čtení! Jestli u čtení přemýšlíte, tak šestadvacet! Literárním kritikům čtrnáct! Pozor, achtung!

Jestli ale harpagony náhodou nejste, tak si Erbanův **Velký vítr** (příznačně z nakladatelství Větrné mlýny) nějak pořídte. Asi vás sice opravdu nezabaví na celé týdny, ale i tak je kouzelný. Je kouzelný, a tím by celá recenze mohla skončit.

Mohla, ale vám, čmuchavým čtenářům, by to nestačilo. Ve svém oblíbeném literárním periodiku se nespokojíte s prostým okouzlením rozněžnělého recenzenta. Chcete-li se s ním spokojit on, přísně vystrčíte svá čtenářská tykadélka a podezřívavě se ptáte: Proč? - Proč jsi tak nadšený, pisálku? Kdo ti za to zaplatil?

I nezbyvá rozněžnělému recenzentovi, než aby své nadšení nad knihou vysvětlil. Vysvětlil, řádně rozebral, zkatalogizoval a dané dílo trefně, leč erudovaně popsal. Nuže do toho.

Velký vítr Víta Erbana je tedy tenouká knížka. Nemusíte mít velký vítr z toho, že by byla plná náročné meditativní poezie s metafyzickým přesahem. Profukuje jí spíš milý vánek krátkých momentek, drobných prozaických textíků, takových řekněme atmosférek, lehce nahozených do řádků a překvapivě působivých. Upoutají jednoduchostí, se kterou nás dostanou do nálady, jakou (aspoň doufám) měl autor, když je psal. Chce-li Erban, abychom se usmáli, usmějeme se, a chce-li nás rozesmutnět, budeme smutní. Není to tak málo, četl jsem už dost knížek, kde to bylo obráceně.

Erban rozdělil své texty do sedmi oddílů. První se jmenuje *Otisky* a autor se zde vrací do oblíbených míst svého dětství. To nezni dvakrát zajímavě, že? Přesto se to Erbanovi povedlo. Každé z míst, ať je to Lom, Hřiště, Kostel nebo kterékoliv jiné, popíše pomocí drobné příhody, nadčasové, nečasové, bezjmenné a bezvýznamné, a přesto milé a moudré. Ve škole se tomu tuším ošklivě nadošlo charakteristika nepřímá.

Oddíl druhý se jmenuje *Poslední večery*. Poslední večery jsou tři a Erban nás jimi přesvědčuje, že nejdůležitější na životě jsou okamžiky - chvílky, kterých denně uteče tisíc. Ony ostatně nejdůležitější jsou. A tři byly zapísány.

První poslední večer je nadepsán jako večer pátý, druhý jako patnáctý a třetí jako dvacátý. Autor (liška podšítá!) nám tím zřejmě naznačuje, že posledních večerů napsal víc, ale všechny se mu do knížky nevešly. Chce tím dosáhnout toho, aby nás to mrzelo. A nás to mrzí.

Úlovky a úteky, tedy třetí oddíl, obsahuje texty nejméně srozumitelné, ale i tak výtečné. Najdeme zde třeba „Lov“, nejakčnejší story celé knížky, v níž flegmatickému autorovi ožuzlává ruku prasokůň.

V oddíle čtvrtém (*Po(d)vědomé obrazy*) se musím zmínit o textu nazvaném *Tři vodotrysky*. Kdybych měl vědecky zhodnotit, jak na mě umělecky zapůsobil, napsal bych, že z něj slintám blahem. Neříkám, že to potká i vás, ale mohlo by.

Vnitřní návštěvy jsou o zvířatech. Ta, která se jmenuje *Rak*, je o rakovi, ta, která *Kočka*, o kočce a tak všelijak podobně. Všechny jsou hezké.

V šestém oddíle *Tři kroky* se Erban vrací k *Otiskům*. Znovu jsou tady momentky, malé příběhy, fotografie okamžiků, zachycené pro paměť. Právě do ní a skrze ni do celého svého světa nás Erban knížkou pouští a my jsme jím (abych se vrátil k začátku) okouzleni. Tak okouzleni, že už nám ani nevádí, že v posledním oddílu „Jaro, léto, podzim, zima“ najdeme jenom texty *Jaro* a *Podzim*.

Je čas, abych svou chvalořeč na Víta Erbana uzavřel. Už bylo řečeno, že nad některými jeho texty ve Velkém větru slintám blahem. Ne že bych vám to nechtěl předvést, ale sliny na novinovém papíře nevypadají esteticky. Bude lepší, když si Erbanovu knížku oslintáte sami. Stojí (nejenom) za to.

ŠTEFAN ŠVEC